

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat hóra — — 25 K. — f.
 Három hóra — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdető- és a velünk összekötésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A műkedvelők színelőadásai

rendkívül nagy fontossággal bírnak a társadalmi életünkben és nincs igazuk a mindent gáncsoló szatirikus embereknek, akik mindenben a gyöngöszéget keresik s gúnyos, epés megjegyzésekkel, szigorú ítéletekkel sújtják azokat a színelőadásokat, amelyeket műkedvelő fiatalágunk mutat be. Tagadhatatlan tény, hogy a hivatásos színészet beláthatatlanul sokkal többet, tökéletesebbet és művészebbet nyújt. Azonban a hivatásos színészek mellett a műkedvelők is megteszik a magukét és fáradozásaikkal mindenkor az elismerésünket vívták ki.

A közeljövőben városunkban meg fog alakulni a *műkedvelők egyesülete*, amely magába fogja ölelni az ifjúsági önképzőkört is.

Ersekujvárott, Komáromban, Dunaszerdahelyen már régen megalakultak a műkedvelő egyesületek, ezek az egyesületek nem támasztanak konkurenciát a többi társadalmi egyesületek, körök műkedelőinek, mert hiszen amint az említett városokban is látjuk szépen megférnek egymás mellett. Igaz, hogy a műkedvelő egyesület részére sokkal jobb lenne, ha ezek a különböző társadalmi egyesületek is a műkedvelő egyesületet kérnék fel műkedvelő színelőadásai megtartására. Ez többféle szempontból hasznos is lenne, mert először a társadalmi egyesület, amelyiknek nincs állandó műkedvelő gárdája, megszabadulna a szereplők nehézkes kikeresésétől és bajos felkérésétől, mert egyszerűen átírna a műkedvelő egyesületnek, hogy ekkor és ekkor előadást akar tartani, — a műkedvelő egyesület a legjobb műkedvelők által a lehetőséghez képest a legtökéletesebben kidolgozott előadást bocsájtna a kérő egyesület rendelkezésére. Másrészt a szereplők meglennének kimélve ruha után való járás kálváriájától, ezt a műkedvelő egyesület vezetősege maga intézné el.

A műkedvelő egyesület megalakulásának az előnyei világosak. Lehetőséget nyújt az állandó műkedvelő egyesület arra nézve, hogy tehetséges tagjai fejlődésre alkalmat nyerjenek, állandó ruhatárral rendelkezzen és megalakítaná a lévai műkedvelő zenekart is.

Természetesen a műkedvelő egyesületnek nem szabadna a hivatásos színészek rovására dolgozni.

Mindég mindenkinek szemellett kell tartani azt, hogy a *szlovenszkói magyarság kulturájának fáklyavivői* a *szlovenszkói magyar színészek*. Az alakuló egyesület egyik célja tehát a színészet pártolása legyen. Hiszen ugy is tagjainak előadó képességét akarja fejleszteni, a műkedvelő legtöbbet a színészekről tanulhat, tehát az egyesület szerezzen maga bérleteket a színháztól és adja át azt tagjainak. Esetleg kapcsolódjon be az országos színpártoló egyesületbe. Ezáltal nem hogy kárára lenne az itt működő hivatásos színészetnek, de minden bizonnyal csak előnyére fog szolgálni.

A műkedvelő egyesület jövedelme, amelyek a minimális tagjárulékokból és az általa tartott előadásokból befolyna nagyobb részben jótékony célra lenne fordítva és csak egy kisebb százalékban szolgálna az egyesület céljaira, amely azokon az előadásokhoz szükséges dolgokat szerezne be és az egyesület részére néhány színházi bérletet vásárolna, hogy ez által is lehetőséget nyújtson a szegényebb tagjainak előadói képességének fejlődésére.

Mindentől eltekintve tagadhatatlan nagy fontossággal bírnak a műkedvelői előadások. Tul terjed ez azon a közvetlen közön amely részt vesz az előadáson, mert általánosságban megkedveltetjük a dalt, a zenét, a művészetet, felbressztjük a művészi szép iránt való érzéket és azok is lelkesedni fognak a *hivatásos művészek*ért is, akik eddig kerültek minden művészi előadást. Kulturaj szempont mellett nem hagyható figyelmen kívül, a társadalmi sem. Az emberek jobban össze ismerkednek, a társadalmi érintkezés sűrűbb lesz, fesztelenebb, barátságosabb és testvériesebb. A műkedvelők produkciói bő anyagot nyújtanak eszmecserekre a szereplőkről és az előadott művekről. A műveltség általában szüleszülné. A hivatalokban, üzletekben, irodákban eltöltött órák után jól fog esni egy kis szellemi élvezet az ifjúságnak.

Végül a cikkünk végén még egyszer felhívjuk műkedvelőink figyelmét arra, hogy nekik soha sem szabad a szlovenszkói magyar színészet rovására működniük, még akkor sem ha működésük bármily nagy haszonnal járna is, hanem a műkedvelő egyesületnek a kultúra terjesztése mellett a hivatásos színészet ügynekéne kell lennie.

A világ-eseményekből.

A „Stefani ügynökség“ jelenti: Mussolini miniszterelnök fogadta Nemes Albert gróf kvirinái magyar követet, aki átnyújtotta neki a magyar érdemrend nagykeresztjét és kifejezte neki Magyarország kormányozójának rokonszenvét és csodálatát az eredmény felé, melyet az olasz nemzet ujjáépítése terén mint miniszterelnöknek úgy befelé, mint kifelé elérnie sikerült.

Nov. 30-án a Bochum mellett levő Borthe község melletti Lothar-tárnban bányalégrobbanás történt; négy bányász meghalt, tizenkettő megsebesült.

Megkezdtek Köln kiürítését november 30-án. Az első angol csapatok elhagyták Köln.

A lapok rabati jelentése szerint Fez környékén óriási ciklon dühöngött. Az idegen légió táborában a szélvihar 12 barakot elragadott s husz embert megölt. A repülőgéptáborban pedig valóságos végítéletet idézett föl a szél. Több góliát típusu, vadonatúj repülőgépet szétszakított, hat hangart megsemmisített s összesen 17 repülőgépet zuzott össze. Franciaországban az újabb marokkói csapás nagy elkeseredést keltett, mert az emberáldozatokon kívül az anyagi kárt 400 millió frankra becsülik.

Dalolaszországban és Sziciliában borzalmas viharok dühöngtek az elmúlt hét deroka táján, a tengert a számtalan szökőár annyira fölkorbácsolta, hogy a hullámok a partok közelében, néhol több kilométer mélység, mindent elpusztítottak. A parton haladó vasutvonalnak, telefon- és táviradvezetékek nyoma sincs. A kárt sok száz millió lírára becsülik s a legújabb jelentések szerint az emberáldozatok száma legalább százra rüg.

Londonban ünnepiesen aláírták a locarnoi paktumot. Chamberlain az angol kormány nevében üdvözölte a delegáltakat és határtalan örömet fejezte ki afelett, hogy a locarnoi művet az angol fővárosban fejezték be és pecsételték meg, amely mű a megsemmisítő háború óta a legfontosabb világpolitikai aktus a történelemben. A mai aláírások ugyan nem jelentik talán az örök békét, de mindenesetre évtizedekig tartó békekorszak kezdetét. Az aláírás, egy negyed órát vett igénybe.

A jugoszláviai kulturharc. A katolikus püspökök pásztorlevelükben figyelmeztetik hiveiket, hogy a katolikus egyház és papság ellen kulturharc indult meg Jugoszláviában. Ezért felszólítja a hívőket, hogy tömörüljenek az egyház köré. A pásztorlevelé egyben katolikus lapok kiadásának szükségességét hangsúlyozza a támadások sikeres visszaverése érdekében.

Stresemann kijelentette, hogy Németország rövidesen be fogja jelenteni a népszövetségbe való belépését.

Podgoricából jövő hírek szerint az albán határon újabb konfliktus van készülében. Három Kucatorzsbeli montenegróit ugyanis, kik nemrég eltűntek, a Vermos mellett erőben, albán területen fához kötve holtan találták meg. A Kuca törzs azonnal fegyvert ragadott és a határ felé vonult, de a jugoszláv katonaságnak sikerült őket feltartóztatni.

Magyar gimnáziumot Lévanak.

Egy rég bevált elv, hogy vitában élesek az elme. Egy egészséges, elfogulatlan vita új eszméket vet fel, régi feltevéseket dönt, végeredményben előbbre viszi azt a gondolatot, amely a vitát szülte. Ruzicka igazgató ur mult heti objektív cikkeért is csak köszönetet érdemel. Védi a polgárit, ezt tennie is kell természetesen. Itt elér a gondolatmenetünk. En a polgárit abból a szempontból bíraltam, hogy pótolja-e a középiskolát; az igazgató ur pedig csupán mint polgárral foglalkozik és bizonyítja, hogy mennyire felette áll az elemeknek.

Emem ennek a kettőnek az összehasonlításával az vezetett, hogy épen az 1922 évi 226 tv. 1. és 2. §-ának első bekezdése alig tesz különbséget az elemi és polgári iskolai tantervben. Az elemi iskolák kötelező tantervi: (zárójelbe teszem a polgárinál felvett változatát, míg a többi megegyezik.) Hittan, alkotmánytan és állampolgári nevelés-tan; olvasás és írás; tanítási nyelv és fogalmazás; számtan a mértani alakkal kapcsolatban (számtan az egyszerű könyvvitellel kapcsolatban ez anyaga a VIII. eleminek is, mértan és mértani rajz); földrajz és történelem; természetrajz és természettan; rajz (szabadkézi rajz, szepírás); ének, kézimunka és testnevelés. Háztartástan, mint külön tanterv bevezethető. Az iskola orvosoknak a testnevelésben való részvételre rendeltileg fog szabályoztatni. Eddig az idézett törvény.

Teljesen egy kalap alá vonja a polgáriakat az elemivel a következő négy rendelet: 126250/923 (a testnevelésről), 70274-1/924 (háztartástan, kézimunka), 64175-1/924 (nevelő kézimunka), 65983-1/924 (egyéves tanfolyamok).

Különbön is a 226/922 sz. tv., amely kötelező iskolává teszi a felső elemi helyett

a polgárit, azonkívül a 137/923 sz. tv. 1. §-a amelyben az államnyelv tanításával kapcsolatban felvannak sorolva a középiskolák (polgári nincsen közöttük), bizonyítják, hogy a polgári nem középiskola. Elismernem, a cikk után kötelezőleg, hogy több tanító jobban foglalkozhatik szaktárgyakkal, különösen ha meg van a képzettsége hozzá és így a falusi összezsúfolt osztályú és a lepielt tanerős elemekkel szemben biztosít fejlődést, amely azonban nem középiskolai.

„Az iskola léggörét mindig a tanító létesíti”, majd „Léva város közönségét még az is érdekli, hogy a tényleges kulturális fejlődés mennyire magyar”.

Az első tény, de a tanerők felsorolásán épen azért az utána következő miatt érdekelt volna, hogy hány magyar tanító működik a polgárinál, mert ők csinálják a „léggörét”.

Szívesen láttuk volna azért is még, mert a polgáriba kötelezett elemi felső osztályok kenyeret vesztek tanító magyarok.

A több kötetű magyar könyvtár igazán csak azt bizonyítja, hogy Léva a magyar kultúra fejlesztése terén mindig áldozatkész. (Erre az áldozatkészre még visszatérek.) A könyvtárral szemben jobban érdekelt volna, hogy az ezen célra az állam által adott költség hogyan oszlik meg a nemzetiségek szerint. Ez természetesen szintén csak az áldozatkészesség bizonyítására lett volna dokumentum az iskola fenntartó részéről.

A polgári növendékeinek legnagyobb % a be is fejezi a polgári elvégzésével a tanulást. Most a polgári kötelező, tehát minden társadalmi osztályt, helyesebben minden kenyérkereseti osztály gyermekeit egyesíti (kereskedő, iparos gazda stb).

Nem biztosítja azt a fejlődést, amely szükséges lenne az életbe kikerült ifjunak, mert nem foglalkozik szaktanítással.

Különbön a polgári mai viszonyára idézem Kriek Jenő ur egyik cikkének (Iskola-reformok — Magyar Tanító IV. évf. 19 sz.) erre vonatkozó részét. Ő szaktechnikénelem ismerem és ismeri mindenki. Feltűnik neki is és bírálja, hogy egy kalap alá vonják egyes rendeletek a polgárit és a népiszkolát. Azután írja: „A polgári iskolákat nálunk s épen főleg a történelmi országokban a polgári osztály kontingentálja. Annak a modern munkátságadalomnak a gyermekei, amelyek

— még a kisebb dimenziákban is — hovatovább a tudományos technika vívmányai alapozott és az állami életben különösen fontos ipari termelést intézi. Mint ilyennek jelentős különbözőzeti igényei vannak az ismeretek irányából és méreteiből, a népiszkolai ismeretnyújtáshoz képest. Ez az irány és igény a tudományok, főleg az ugynevezett természeti törvény és leíró tudományok utjának és evolúciójának adottsága szerint — s amikből az ismereteket merítjük — más, illetve kevesebb nem lehet, mint amit a kontemplált középiskola alsó tagoltságába is felvettek . . . s aminőket mindig nélkülözni fog minden népiszkola típus. Ami különben is sosem lehet bifurkál: elemi és polgári. A polgári-népiszkola fából - vaskarika. Lehet szó: felső-népiszkoláról”.

Utána ismerteti, hogy a középiskolába való átlépésnél a középiskolai elabotum engedélyeket biztosít a polgárinak az elemivel szemben.

A középiskolák jövőnd kifejlesztésénél, amikor azok (gimnázium, reál) alaptagozata jól felépül, polgáriakra nem is lesz szükség, — „vagy ha igen, azok egészen önálló típusa (iparinak, gazdaságinak) fejlesztendő ki, függetlenül egy a közép, de még inkább a népiszkolától”.

A polgárinak mai átmeneti jellege, biztosított bár fejlődést is, nem alkalmas arra, hogy az absolvensek a jövőnd életkúhoz szükséges alapot megkapják és teljesen igaz, hogy inkább szakiskolákká kellene fejleszteni és azok elvégzése kötelezette.

Az Igazgató ur nagyon helyes eszmét vetett fel, amikor rámutat egy kereskedelmi szükségességre, kérjük így legalább remélni, hogyha ilyen irányú mozgalom indulna meg, támogatni fogja.

Az a lehetőség pedig, hogy a jövőben kurzus elvégzése után átléphet a tanuló a középiskola felsőbb osztályába, újabb bizonyítéka, hogy középiskolára szükség van, mert akkor ugyan hova lépjen.

A város megterhelni tényleg nem szabad feleslegesen; befektetéseket a tényleges szükségletnek megfelelőleg kell és lehet eszközölni, de nem is a város megterheléséről van szó, akkor nem érttem meg az Igazgató ur; a város magyar közönsége áldozatkész volt és lesz is, de tényleg mindig csak az legyen áldozatkész?

Róm. kath. (nemzeti) iskola.

Folytatás.

1825. febr. 2-án tartott városi közgyűlésen felolvasták Orgler főigazgató szigorú levelét latin- és magyar nyelven. Ugróczy éles szemei hamar észrevették, hogy a leírt többeknek nem tetszik, izgatnak ellene és hogy ő volt az, aki ezt az ügyet a főigazgató elé vitte. Ugróczy beszédében kifejtette az okokat, melyek őt e lépésre indították. Argumentumokkal és számadatokkal bebizonyította, hogy a gimnázium első osztályába lépő tanulók $\frac{2}{3}$ része sem írni, sem olvasni nem tud és ennek oka a hiányos és rendszertelen elemi oktatás. Tűrhetetlen állapot, hogy a fiúk a leányokkal összezsúfoltan egy teremben tanulnak; sőt mi több, a tanítónak orgonálni, a lelkeseknek segédkezni és harangozni is kénytelen. Eddig tört dolog volt, mert a sok csapás és a nagy tüzvéz elég bajt okozott a városnak, de most midőn az emeletű iskola idején valónak látja az elemi iskolák átszervezését. Követeli a fiúk, leányok elkülönítését, tanítói állások szervezését, a kir. rendeletek értelmében. A választandó tanítókra nézve elengedhetetlen feltétele, hogy azok csak képezdett végzettek legyenek, ne mesteremberek, supplikánsok, vagy iródeák. Olyanok választassanak, akik a tanítást tanulták és erről próbatételt állottak ki. Módot is ajánl a város terheinek könnyítésére. Forduljanak a patrónus herceghez, a megyéhez, a püspökhöz segélyért. Beszéde oly hatást kellett, hogy az elégedetlenkedőket is megnyerte a maga számára. Ő maga a közgyűlésen 100 frtot, tanártársai együttesen 100 frtot ajánlottak fel a nemzeti iskola megszerzésére. A példa másokat is vonzott amennyiben 440 frt. gyűlt egybe a

közgyűlésen. Amidőn U. jelentést tett a törvényekről O. főigazgató 100 frtot, Bars megye 1000 frtot küldött e némes célra. Rudnay érsek 9-81 fát ajánlott föl és magánosoktól pedig 1339 frt. 54 kr. gyűlt egybe.

Mindezek után legtöbb gondja volt, hogy honnan szerezzen tanítókat! Kieszközte a főigazgatónál, hogy a tanév végén a 6 gimn. oszt. tanulóival és azokkal, akik ezt kedvelnek, képesítőt vizsgát tarthasson. E célból már ugyanazon év apr. 12. — július végéig 16 tanulóknak előadta a paedagogiai tanulmányokat E 16 tanuló a tanév végén alaposan megvizsgáztatta és felsőbb rendelt folytán őket tanító jelöltnek (a nemzeti iskolában való tanításra) képesítette. A bizalom és a kedv mindinkább erősödött. Igazolják ezt Esztergomban nyomatott és a főgyházegye tulajdonában lévő értesítő. 1822-ben az iskola már három csoportra oszlott. A két osztályban a fiúk száma 84, a leányokéban 10 volt. 1826-ban a két osztályban elkülönítettlen tanulók száma 103, a külön leányosztályban pedig 39 volt. (Az 1825. jun. 13. tartott közgyűlési határozat értelmében Barsvármegye midőn 1000 frtot küldött a nemzeti iskolára, azon megjegyzést fűzött az átirathoz, hogy a kérdésben forgó iskolához maguk közül képezzenek ki tanítókat — professorokat. E megítélés sorokra 1825. szept. 13-án Ugróczy választott és Barsvármegyeinek melyben aggodalmait fejté ki és ennek lehetetlenségét hangoztatja. Irtózik attól, hogy az Iskolák kormányzatjával és a Piéb. Urral kiélekedjék a helyzet, a fundáció csekély lábón áll, végül a nemzeti iskola tanítóinak kiképeztesére egy szoba sem áll rendelkezésére.)

1825. szept. 1-én az újonnan szervezett nemzeti iskolát önállóították. Első tanítója

Zapletál János volt, ki az összes gyermekeket egyedül tanította. Utóda Uhljárík János és Szpisák József voltak, akik már Ugróczytól nyerték képesítésüket.

Az 1829-bi Can. Vis. értelmében az idősebb tanítók fizetését 200, a fiatalabbakét 160, a leánytanítóét 140 pengőforintban állapították meg. Ehhez járult minden tanítónak 6 öl fa és természetbeli lakás, amely 2-2 szobából, konyha és kamrából állott. A kántortanító természetben, lakása állandóan az iskolaépületben volt. Sajnos e szép intézmény csak papíron maradt meg, mert a város anyagi helyzete nem bírta ezt. Ugyanezkor mondatott ki, hogy az iskola fenntartója a város lesz. 1825-ben a város a harmadik fúosztály felállítását határozta el. Ezt az iskolaépület szűk volta miatt a paristák rendházába helyezték el. Ezen harmadik fúosztály szervezésétől és annak működésétől tették függővé a gimnázium nyilvánosságának az elismerését. 1859-ben nyílt meg a 4-ik fúosztály is. Ezt a kántortanító lakásába helyezték el. 1867-ben két új terem építettek és a III és IV. osztály itt nyert elhelyezést.

1880-ban midőn Szepesi Imre, lévai származású, egyetemi tanár által szervezett és alapított leányiskola megnyílván, a fiúiskolában a leányosztályok teljesen megszűntek, az egész épület a fiúk részére rendeztetett be 5 tanteremmel. Ez időtől kezdve az iskola beléletében lényegesebb dolog nem történt. A tanítók rendben és nyugodtan folytak egész 1900 évig.

1900. május hó 19-én az iskolaszék agilis enőke, Báthy László prépost-plebános erőlyes átiratot intézett a Városi Tanácshoz, hogy az iskola oly állapotban van, hogy alapos renoválást igényel. A Városi Tanács a

A tanítóképző épület kombinációba vétele is azért történt, mert *lényeg* semináriummá alakulnak át a képzők, amelyek a középiskolák mellé (elhelyezési szempontból) kerülnek, ha azok *főle* (nevelési szellemi szempontból) is lesznek természetszerűleg rendelve.

Ez szűli az ellentétet mindig, ezek a bizonyos szempontok. Azért reméljük mi is, hogy az ellentétes szempont a miénkhez közelebb kerül. Nem akarunk ni sem egyebet, mint hogy a Léva és vidéke kulturigénye elégítetne ki. Legközelebb majd visszatérünk a gimnáziummal kapcsolatban egy pár adatra, amely ismét sok esetben bizonyította az „*áldozatkésztség*“-nek.

Tényleg a XX. században vagyunk, a szociális egyenlőség korszakában, amikor jogok és köteleességek megoszlása terén a multhoz képest teljesen ellenkező nézetek uralkodnak.

Fenközt gondolkodású Elnökünk könyvei és szavai arany értékek az *elméletben*.

Gyakorlat és elmélet közé sajnos ma még sok „szempont“-beli akadály kerül; maskülönben pl. én is mertem volna még egy épületet kombinációba hozni; egy szép hatalmas, tág objektumot a város szívében, a Főter szépségében. De azok a „szempont“-ok sok esetben bizonyítják, hogy a béke, az emberi jogok szelleme magasatos, de el nem szülő *fejver*.

Mi is abban bizunk, ami Elnökünk szállóigévé vált mondása, hogy:

„Az igazság győz“.

Belnrohr Dező.

Fakuló színek . . .

Hegyek tövében, síkság peremén, egy kis szlovenszói városkában halottas verset kong a nagy harang, amely már olyan öreg, hogy a háborúba sem vitték el.

Egy ember meghalt. Ki veszi észre a nagy világban, hogy eggyel csökkent az emberiség létszáma?

Talán nem csökkent eggyel sem. Talán abban a pillanatban, amikor valahol sírva fakad a halálharang, valahol egy friss ember bimbó hajt rügyet vagy öntudatlan rikkantással jelenti be a világnak éppen akkor,

sok huza-vona után ezen ügyet 1901. évre halasztotta azon megokolással, hogy a költségvetésben nem szerepelt. 1901. ápr. hó 5-én a közgyűlési határozattal az iskola renoválását elrendelték, melynek értelmében tetőzete felemeltették, lépcsőház, ablakok, ajtók és a folyosók kicserélendők stb. Az építési költségvetés 7552 koronában állapított meg.

1903. február 25-én meghalt Richter Ferenc kántortanító, ki 1870—84-ig mint tanító, 84—94-ig mint igazg. tanító, 1894-től mint elismert kántortanító és zenész működött Léván.

1905. december 16-án ismét gyász érte az iskolát, amennyiben a tantesztület tagja Farkas Ákos tanító 24 évi áldásos tanítói működése után 45 éves korában elhunyt.

1905. június 30-án megüresedett tanítói állásra Ghimessy János lévai szülő, jános-hazi pusztai tanító megválasztott.

1919 február hó 21. Bathy László prépost plébános iskolaszéki elnök 25 éves jubileumát ülte, mely alkalommal ünnepély rendeztetett.

(1884—1909.) 1910. nov. 6-án Jaross Ferenc ig. tanítónak, 1910 dec. 19 Svarba József tanítónak ülte meg az iskola 40 éves tanítói jubileumát. (1874—1884)

1910. május 19—20-án tartotta hivatalos látogatását (Canonica Visitatio) Bogisics Mihály püspök.

1911. szept. 23-án a főegyházmegye az elhunyt Czobor Vilmos egyh. tanf. helyébe Hinfner Béla zsméleri esperh. ker. tanfelügyelőnek nevezte ki.

1911. okt. 9-én avatták és szentelték fel az igr. nővérek ujonnan átalakított intézetét, ami Bathy László és Váray János óbarsi plébános áldozatkésziségének köszönhető.

hogy a születés nagy misztériuma végbe ment És az Élet zakolató kereké épp úgy gördül tovább, mintha mi sem történt volna, csak egy ajtó bezárult örökre és egy kinyitott.

A hatalmas erejű természet kiegyenlíti önmagát. Az ember a földről bekerül a földréteg alá, hantot huznak föléje, bevetik fűmaggal. A szél befújja sárgult falevéllé és a piciny fűszál keresztül üti zöld hegyét a fájáról leszakadt halott levélen És az élet a halálon keresztül is boldogan virul folytonos ismétlődéseiben, míg meleg a Nap és világ a Világ.

Ki csudálkozik ezen még? Csak néhány állunk meg rohanásunkban a harang bus kongására.

Hát meghalt? Meg . . .

Meghalt most is egy öreg ember. És én kénytelen vagyok — mert valami akaratomon kívül levő erő kényszerít — tolatni fogni és megkérdezni az ismerősöktől: Emberek, megnézték-e jól, míg itt járt közteket, mint egy vesztendőben levő kornak utolsó monikánja. Fekete gérokban, félmagas pincsel a fején, szürke parapiéval, cérnakertyűvel a kezén. A pattanós fedetű tubakos mikoszével és a nagy tarka zsebkendőivel most elment, hogy többet senkinek se gratuláljon ha családi örök éri, ne tolmácsolja részvétét mikoron halál járt a házban, ne adja össze többé a szerelmes és egyéb házasodni kívánó jegyospárokat az állam nevében és megbizásából.

Olyan volt ez az ember, mintha egy régesrégi családi albumból lépett volna ki az utcára. A régi város, a régi élet egy jellegzetes alakja megint elköztözött innen köztőlünk, mint akinek nincs rendben az élethez való illetősége. Komor emberek ki vitték a báti partra és ott beleeresztették a sötétségbe és ráirták, hogy az örökvilágosság fényeskedjék neki.

Mi pedig ha találkozni akarunk vele még, akkor kinyitunk egy régi regényt, ott fogunk látni hozzá hasonlót. Ide lenn a part alatt a város és az élet pedig uniformizálódik majd tovább; kopnak, fakulnak a régi színek, tűnnek az emlékes foltok, öreg utca szögletek, türelmes, kitartó kövek és keménykötésű emberek . . .

Hát meghalt az az öreg bácsi, aki elé kívánczokt a szerelmes kislányok, hogy kintné őket be a Hymen rózsáiába. Egy-

1911. jun. 1-én Barmegyei Ált. Tanító-egyesület 25 éves fennállásának emlékére ünnepély rendeztetett, melynek gondnokai Jaross Ferenc 1922. június hó 14-én megválasztott.

1914. dec. 28-án Jaross Ferenc nyugdíjaztatván (1870—1914), helyébe Csorba Győző nagykoszmályi tanító megbívás folytán megválasztott. Ugyanekkor igazg. tanítónak Sárhegyi János választott meg.

1914. aug. 1. mozgósítás idején Csorba Győző tavaritagi hadiszolgálatra rendeltetett be, ki az első menetezredél az orosz hadsziintérre vonult. Helyét egyelőre Horváth Irena tiszt. nővér, majd Trautmann Margit, Mihalovics Erzsébet tanítóknak, később Kucséra Imre ny. kántortanító, végül Váray Mariskával töltötte be az iskolaszék.

Iskolák mozgósítás idején kórháznak lefogatott. Sebesütek száma 150 volt. A tanítások a zárdában folytak délután folyamán. 1915. aug. 1-én felszabadult az iskola és a rendeltetésének átsdatott.

1915. jan. 30-án Bathy isk. elnök, esztergomi kanonokká kinevezetvén, helyettese dr. Porubszky Géza lett. Bucuzása alkalmával a város az iskolákkal egyetemben nagy ünnepségeket rendezett tiszteletére.

1916. április 20-án Szakács Viktor óbarsi plébános lévai plébánosá kineveztetett.

1917. nov. 1-én Tokody István betegségyező igazgatóvá történt megválasztása következtében az elemi iskolánál végleg nyugdíjaztatott.

1918. nyarán 30 osztrák gyermek nyaraltatását vállalta magára a lévai uradalom, helyiségül a rk. iskolát szemelték ki.

Nov. 18-ika a Független M. Köztársaság kikiáltásának ünnepe volt.

szer ez a bácsi is volt fiatal, bár a mai fiatalok talán el sem hiszik nekem ezt. Az Ó keblében is furcsa melódiákat kalapálgatott egy piros színű husdarab. Hajdan szív volt a neve, de ma már csak ritkán találkozni vele. Ó is kézen akart fogni egy mosolygós szemű kisleányt, hogy keresztül vezesse az Életen. De a leány büszke volt . . .

És öreg napjaira a legbüszkébb lányok is hozzá kívánczokt. Fogalom volt a szerelmek szemében évtizedeken által.

És most, hogy meghalt, úgy érzem, mintha vele a szerelme fogalmát temették volna el, melyért valaha régi lovag módjára küzdött . . .

Koperniczky Kornél.

Különlélek.

Hirdetők figyelmébe.

Lapunk karácsonyi számát e hó 20-án nagyobb terjedelemben adjuk ki. Kérjük a hirdetőket, hogy az e számban megjelenő hirdeményeket legkésőbb 16-án este 6 óráig feladni sziveskedjenek.

— A lévai kasznó kulturstje iránt, amely holnap, hétfőn lesz este fél 9 órai kezdettel megtartva a városi színházteremben, nagy érdeklődés mutatkozik. Dr. Jankovics Marcellen előadása, Kéthelyiné énekszámai s Cziczka Angela művészi zongorajátéka méltán keltek fel a közönség széles rétegeinek érdeklődését. Jégycik ára 12, 8 és 5 korona. Előre válthatók Farkas Dénes könyvelőnél, Köztársaság-tér 7., földszint és este fél 8-tól a pénztárnál.

— A protestans leányok II. választás estélyüket november hó 28-án tartották meg a lévai ref. egyház tanácstermében. Az estély ez alkalommal is szépen sikerült és az ügybuzgó rendezőket érte csak dicséret illeti meg. A műsor gyülekezeti énekek és imavál kezdődött, amely után Antal Gyula ref. lelkész tartotta meg beszédét Márk 13 rész 32, 33 verse alapján, aki tanulságos beszédében rávilágított a mai adventtel kapcsolatos téves felfogásokra és ezzel szemben az igazi advent jelentőségére, mely Krisztus másodsodni megjelenésével fog elérkezni. Ezután iskolás gyermekek közül

Dec. 6-án foglalta le az iskolákat és hivatalokat az új kormány.

1919 ápr. 4-én Léva város hinevezett kormánybiztosa rendeletet küldött az igazgatósághoz, hogy az új szlovák tanítóképzőbe szlovák anyanyelvű tanulókat küldjön 3 napon belül. Rendeletnek eleget téve, az igazgatóság 19 jelentkező tanulóit küldött fel.

1919. jun. 5-én Markusz Lajos elnökléte alatt megalkult az Isk. Direktórium, melynek értelmében az iskola összes ingó-és ingatlan vagyona a Tanácsköztársaság tulajdonába megy át. Az iskolában tartózkodó katonák igen nagy árokat okoztak az épületben és a felszerelésben egyaránt.

Működő tanítók névsora: Nagy István 1690, Szalkay András 1732, Radányszky J. 1740, Bobány János 1755, Matyus Ferenc és Horváth István 1779, Lukácsy Ferenc, Janovszky Ignác és Mikota Matyás 1812, Balogh Mihály, Zapletai I. 1825, Uhlaryik János, Szpisák Jozsef 1829, Honyecz Béla 1842, Turay István, Uhrin Pal 1844, Matusek Ferenc, Honyecz Ádám 1847, itj Uhrin Pal, Mold Henrik 1852, Heiser Adolf 1870, Hliva János 1870, Heier Béla 1870, Babusik István 1884, Richter Ferenc 1870—93 Jaross Ferenc 1870—1914, Svarba Jozsef 1874—84, Sárhegyi János 1884, a mai napig, Ferkas Ákos 1881—1905, Svarba Endre 1890, a mai napig, Ghimessy János 1906, a mai napig, Tokody István 1904—1917, Csorba Győző 1914, a mai napig, Heccmann István 1919 től a mai napig.

Tanulók száma 1900—1901. tanévtől a következő volt: 238, 268, 285, 311, 299, 319, 308, 317, 344, 328, 330, 356, 352, 372, 351, 351, 350, 365, 381, 363, 381, 337, 272, 223, 175.

(Vége.)

Wolf János és Kecskeméti Lenke kedvesen előadott szavalatukkal lepletk meg a közönséget. Majd Acs J. szép tiszta csengő hangon egy vallásos éneket énekelt el. Ezt követte Osváld Esztiike szavalata, aki „Isten” című vallásos költeményét nagy hatással adta elő. Utánna Karajfiáth Zsuzsa felolvasása következett, mely után Madarász Idus Abrányi Emil „Vándor madár” című költeményét ügyesen, nagy tetszéssel szavalta el. Végül Koncz Irénke „Gerde Tamás” című tanulmányos vallásos költeményt szépen kidolgozva és mélyen átérve kitűnő hangsúlyzással adta elő. Az estélyt ima és közének fejezte be.

— **A lévai iparos olvasó kör karácsonyi színelőadása és jótékony akciója.** A lévai iparos olvasó kör karácsony előtti szombaton és vasárnap — 19 és 20 án — a Városi Színház színpadán előadja „A molnár és gyermeke” című kiváló színművet. A pompásan összeállított műkedvelői gárda bizonyára biztosítja a sikert. Az olvasó kör ez alkalommal a kultúrát a humanizmussal kapcsolta össze, mert a két előadás fejlődését a helybeli szegény gyermekek (felekezeti és nemzetiiségű különbség nélküli) felruházására fordítja. Az időnap előtt beállott szigorú tél a nyomort csak növeli, minden jószerű embert felhívunk a ruházási akció támogatására, mely bizonyára szép eredménnyel fog zárulni. Az iparos kör bizottsága ezúton is felkéri a helybeli tanintézetek igazgatóságát arra, hogy az intézetükbe járó ruhasegélyre szolgáló növendékek számát az iparos kör elnökénél (Frásch József Teleky utca 10. sz. alatt) közölni sziveskedjenek, hogy az akció a pénz bevétele után a szükséges gyorsasággal vitessék keresztül.

— **Magyar Búcsú.** Január 5 én lesz úgy látszik a farsangi báli évad legnagyobb és legfigyelemre méltóbb mulatsága a „Magyar Búcsú.” Érdekes már azért is, mert a műsort csupán magyar táncok fogják képezni, amelyeket már-már elfelejt a közönség. Már eddig is nagy érdeklődés előzi meg. A rendezőség különben mindenki felkéri a meghívón, hogy lehetőleg magyar ruhában jelenjen meg. A magyar társadalom minden rétege részt vesz a „Búcsún”, úgy hogy valószínűleg a legnépesebb is lesz a farsangban.

— **Gyászhir.** Mult számunk zártakor érkezett a gyászhir, hogy Forgács Mihály, lévai áll. anyakönyvezető november 28 án elhunyt. Vele egy régi, igazi lévai gyökér szállott sirba, kinek markáns vonásait, közti tiszteletben álló alakját mindenki ismerte. Eleinte tanítónak készült, oklevelet is szerzett, de abban az időben, fél század előtt, oly mostoha volt a tanítóság sorsa, hogy inkább szabóüzletet nyitott. A gondolat életre valótságát a jövő igazolta, mert vagyonát abból szerezte. Mivel mint szabó első rangú üzlettel dicsekedett. Az anyakönyvi törvény életbe léptetése után Szilassy Sándor főjegyző mellé helyettes anyakönyvezetővé, ennek halála után anyakönyvezetővé nevezetett ki. Hivatalában pontos, rendszerető hivatalnok volt és csak a halál vette ki kezéből a tollat. Még halála napján reggel is felöltözött, hogy hivatalba menjen, de hirtelen szédülés fogta el, mire családját kérte, hogy hívjanak papot, mert rosszul érzi magát. És az utolsó kenet után szép csendesen örök álmora hajította fejét. 77 éves volt, több ízben Léva város képviselőtestülete is beválasztották, az iparos olvasókörnek az első alelnöke volt, annak alapításában is tevékeny részt vett. Halálát özvegye szül. Máriássy Ilona, kivel 29 évig élt boldog házasságban és öt gyermeke gyászolja. Benne Forgács Gyula, a tudós sárospataki ref. lelkész édes atyját vesztette. Temetése november 30 án ment végbe, melyen megjelent a város tisztikara, intéző bizottsága s nagy számu jóbarát és ismerős. Gyászba borult családja a következők gyászjelentést adta ki a boldogult elhunytáról: özv. Forgács Mihályné szül. markusfalvi és batizfalvi Máriássy Ilona, gyermekei: Gyula, Margit, Mihály, István, László, menyé Forgács Gyuláné szül. Pongrácz Piroksa egy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy felejthetetlen férje, édes jó atyjuk, illetve após Forgács Mihály Levice város anya-

könyvezetője f. évi november hó 28-án d. e. 10 órakor áldásos életének 77., boldog házassága 29. évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. A boldogult hült tetemei f. hó 30 án d. u. 3 órakor a róm kath. temetőben helyeztetnek örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise áldozat a plébánia templomban december hó 1 én reggel 8 órakor fog az Urnak bemutatattni. Léva, 1925. november hó 28-án. Irgalmas Jézus adj neki örök nyugodalmat!

— **Tanítóegyesületi választások.** November hó 26-án bontotta fel Csatán az arra kijelölt bizottság a Zólyomnagymegyei Ált. Magyar Tanítóegyesület bars-honti kerületének vezetőségére beérkezett szavazatokat. A szavazás eredménye folytán a vezetőség tagjai a következők: elnök Szarka Zsigmond zalabai, alelnök Horváth József kökeszii, jegyző Csorba Győző lévai, pénztárnok Pálkás Ferenc lóntói, ellenőr Varga Béla ipolypásztói, könyvtáros Pekarik Vilmos lévai. Választmányi tagok: Veszalák Lajos ipolyszakálói, Akúcs Béla garamszentgyörgyi, Beluch Imre barsendrédí, Huszár Károly kissiráói, Öbert Kálmán ipolypalásti és Skerlecz István ipolysági tanítók.

— **A hideg- és nyomor az ember két legnagyobb ellensége.** Ez a legtöbb betegeskedés szülőanyja. A szeretet legnagyobb ünnepe a szent karácsony közeleg, amikor minden szív örömmel telik meg. Mindenki várja a kis Jézus ajándékát. Vajjon gondoltok-e arra, hogy mikor ti boldog családi körben a ragyogó karácsonyfa alatt álltok, a kórházban szegény, nyomorult betegek könnyes szemekkel merednek a sívár való elé, mely oly karácsonyfát állít lelki zemeik elé, melyen pusztá ágak meredeznek az ég felé s melyen csak a varju, a szomorúság madara károg? Ezeknek a szegény betegeknek szomorú napjait egy örömsugárral derűsebbé tenni, a napi szenvedések közé egy derűs órát vegyíteni, a legszebb, a legnemesebb emberbaráti kötelesség. Az ápoló tisztelendő nővérek mélyen átérzik az általuk gondozott szegény betegek sorsát s általuk kívánják a szent ünnepek alkalmából a közönség figyelmét felhívni. Állítson a közönség ezeknek is karácsonyfát s mutassa meg, hogy a jó Isten lelkük nemes érzését ezek felé irányította s kiki tehetsége szerint járuljon ahhoz, hogy a karácsony ezeknek is boldog, családi ünnep legyen. A magunk részéről készséggel nyitunk helyet a felhívásnak s kérjük lapunk olvasóit, hogy e nemes célra szánt adományait közvetlenül vagy lapunk útján a kórházat vezető tiszt. Nővérekhez juttatni sziveskedjenek.

— **Vallásos est.** A garamszentgyörgyi ref. leányegylet f. hó 3 án szépen sikerült vallásos estélyt rendezett a ref. templomban, a lévai prot leányegylet tagjainak közreműködésével. Gyülekezeti ének- és ima után Antal Gyula lévai ref. lelkész tartott elmélkedést Ézs. IX. 6-7. verse alapján, párhuzamot vonva Ézsaiás kora és a mai kor között, rámutatva, hogy mint akkor, úgy most is szüksége van a világnak „Vigasztalóra”, ki békét és igazságot hoz számunkra. Ezután Vida Etus tiszta csengő hangon előadott szép énekszámát követte — **Dóka Sándor** lévai ref. kántorantoni harmónium kísérete mellett — melyet áhitattal hallgattak a hívek. Utánna **Faragó Józsa** olvasta fel „A nádi ember meg a jó Isten” c. vallásos elbeszélést, melyet mindvégig a jelenlévők odaadó figyelme kísért. Meglepetés volt a garamszentgyörgyi leánykör énekarának első fellépése, mely alkalommal „Kövesd a Jézust” kezdetű éneket adták elő, melyről őszinte dicsérrel kell megemlékeznünk. Az estélynek egyik kiemelkedő pontja volt **Füri Eszti**, helybeli leánykörti tag szerepe, ki Varga Gyuláné „Győzelem” című vallásos költeményét szavalta nagy hatással. **Vecseyné Freska Aranka** megkapó szóló éneke után, mely magával ragadta a lelkeket — kinek érdeme egy az estély rendezése, mint a leánykör megszervezése. — **Vida Etus** mély érzéssel előadott kedves szavalata következett. A lévai lelkész köszönő szavaival és gyülekezeti énekekkel végződött. Tartalmas estély emlékezetes lesz egy a gyülekezet tagjainak, mint a részt vett vendég szerep-

lőknek. A megjelent számu közönség pedig tanúbizonyossá, hogy a ref. hívek hálaosan fogadják a hosszú téli estékben a velük való foglalkozást, csak akarat kell hozzá és egyén, aki a vezetést kézbe veszi.

— **Eljegyzés.** Akúcs Géza eljegyezte Nemeskó Juckátt, Lévan.

— **Orth György Lévan.** Orth György a kiváló magyar válogatott football játékos Lévan, f. hó 2-án a városháza tanácsteremben „Orth Gyuri” című sport revüben fellépett és előadást tartott a football legfontosabb és legérdekesebb részéről. Orth előadása tömör és közvetlen, még a football sohasem játszókat figyelmét is letudta kötni. A gyakorlati football játékosok sokat tanulhattak tőle, a többiek pedig a footballról egy nagyszerűen megrajzolt képet kaptak. A sport tróféát a jeles magyar humorista **Békeffy László** írta. A tréfa többi szereplője is, **F. Mihály Lici**, **Orthné Mihály Vilcsi** és **Földes Dező** kitűnő alakításukkal megnyerték a közönség tetszését és nagy sikert arattak. Az előadásban nagyon kevesen jelentek meg, pedig az jó volt és bizony sokkal nagyobb közönséget érdemelhet volna meg a magyar football sport főerőssége, Orth Gyuri.

— **A magán- és közalkalmazottak egyesítés szövetségi közalkalmazottak egyesítés értesíti tagjait és mindazokat, kik jelentkeztek a szlovák és német tanfolyamra, hogy 1925 december hó 7-én, hétfőn este 8 órakor a Kereskedelmi Csarnok helyiségében (Kazinczy-u. 1., Klain-féle ház) a tanítást megkezdje este 8-9-ig szlovák, 9-10-ig német. Egyben a szövetség felhívja a tagok és az alkalmazottak figyelmét a közel jövőben megtartandó tudományos előadásokra.**

— **Hólabda, aranyeső üzletek.** Egyes külföldi cégek elárasszák Szlovenszkrét prospektusokkal csalogatva a hiszékeny közönséget hólabda vagy aranyesőszerű üzletekre magas jutalmak ígértetésével. A banksátrical kereskedelmi kamara figyelmzetteti a közönséget, hogy az ily üzletek a 3/1924 sz. törvény értelmében tilosak és a résztvevők szigorú büntetés alá esnek.

— **Falusi csendélet.** Felsőprandorf községben **Hicz György** gazda házának ablakán, volt szolgája, **Hamaljar Pál** behatolt. Épen a ládát akarta átkulccsal kinyitni a tolvaj szolga, amikor a gazda a neszre gyanút fogva, belépett. A betőrő a gazdával, valamint annak 73 éves feleségével dulakodni kezdett. Az öregekkel szemben természetesen ő lett a győztes, sikerült elmenekülnie. A csendőrség elfogta s átadta a selmecbányai járásbírósnak. Rablás kísérletéért indították ellene eljárást.

— **Nagy tyúklopás.** Felsőszecsén november hó 23-án **Szobi János** földműves baromfi udvaráról ismeretlen tettesek 50 drb. tyúkot loptak el. A tolvajok, akiket a csendőrség keres, valószínűleg cigányok voltak.

— **Betörés.** Patancsek Márton bessei kereskedő üzletét ismeretlen tettesek fellesztették és elvitték onnét 50 kg. cukrot, 50 kg. sót, 24 kg. zsirt, egy zsák dohányt, néhány pokrócot és több apróságot. Az ellopott dolgok értéke 5000 korona. A csendőrség a nyomozást megindította.

— **Négy óra alatt 45 mm. dohány ment füstbe.** Az elmúlt héten Hontversány mellett levő Margitpusztán légegett **Kovács Kálmán** vámosadányi lakos dohánypajtása. A tűz este 6 órától 10 óráig tartott és bennégett 45 métermássa dohány. A kár körülbelül 72,000 korona. A csendőrség nyomozást indított, mert azt gyanítja, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett.

— **Mozl.** Ma a „The Arab” megy. — F. hó 8 án **Kedden** Droop Luise Marie nagyszerű történelmi regénye után filmre átdolgozott hatóságos drámát, a **Fekete tulipán ünnepét** fogják bemutatni. A darab cselekménye 1672. évben játszódik. Két testvér Raymond de Tilly ezredes és huga hugenotta üldözések miatt elmenekülnek XIV. Lajos francia király országából Hollandiába, ahol barátságos ott-hon találnak. Azonban a franciák hadjáratot indítanak a két testvér kiadása végett. Nagy háború keletkezik e két nemzet között. A franciák már a fővárost ostromolják, mikor

kiút a forradalom. Az ezredes elesik, azonban a hugát megmenti a hájába font fekete tulipán kivirágzása. Ez a regényes, izgalmas történet csodaszépen van feldolgozva. Az embert valósággal lenyűgözik a film cselekményének gazdag s eredeti fordulatai, a felvételek pedig valósággal elkápráztatják a nézőt. A főszerepeket Carl de Vogt és Helga Hall játsszák — F. hó 10-án *csütörtökön* egy 6 felvonásos rendkívül izgalmas drámát, a *párisi apasnőt* fogják vásznon lepergetni. Egy vándor komédiásleány, akinek a trupja inkább lopásból, mint művészetből él, művészetével felkelti a pártfogók érdeklődését, azok kiképezteik őt és híres művésznő lesz belőle, azonban a régi társaságának züllött tagjai körülfontják s ismét lopásra kényszerítik Rájönnek a lopásra, menekülni kénytelen. Amerikába megy, ahol a vöröskereszt ápolónője lesz. Itt megismerkedik az igazi férfivel, akinek a feleségül megy. Es mármár a multját elfelejti, mikor megjelennek a züllött társak. Az asszony kétségbeesetten védekezik. A bátor kitaró szerelem győzelmét arat és nyugalmat talál. A darab kiállítása gyönyörű, a szobnál szebb felvételek egymást követik és a szerepeket kiváló nagy filmművészek játsszák.

— **A bíróságok nyári szünete.** Az igazságügyminisztérium törvényjavaslatot dolgozott ki, amellyel megváltoztatja a bíróságok eddigi nyári szünetét. A javaslat szerint a bíróságoknál július elsejétől augusztus 31-ig, lesz a nyári szünet, mely eddig csak július 15-től augusztus 25. ig tartott. A javaslatra azért volt szükség, mert a bíróhiány miatt a nyári szünet alatt eddig a szabadságon nem levő bírák és bírói személyzet túl volt halmozva munkával.

— **A dohánygyártmányok előállításának növekedése.** 1924-ben a cseh-szlovák dohánygyárakban 8 775.000.000 db. cigarettát, 469.000 szivart, 228.000 kiló cigarettadohányt, 88.000 kiló tabakot és 88.000 kiló dohánykivonatot állítottak elő. 1925-ben a gyártás jelentékenyen emelkedett. Ebben az évben már eddigéig több mint 9 milliárd cigarettát gyártottak.

Ősz utolján.

Hideg, őszi éjszakából
Ködös reggel ébredt.
A Nagy — Magyar — Rónásdon
Bús, a vidám ének.
Elhervadtak a virágok:
Őszirozsák, — minden!
Bübanatot így még jobban
Ránk küldte az Isten.
Meghalt a nyár, metetés van —
Sir a csöppnyi élet;
Magyar tanyán, Rónásdon
Minden csendessé lett.
Hulljatok csak fehér hantok!
Hó, csak jódj be mindent!
— Könnyszó szánkó szilaj fakó...?
Kacagi, ugra ember!
A hó alatt majd kinyílik
A legszebb virágunk: —
Tavasz fakad, új élet lesz
Hej, csak várva — várjunk!

PREICZ SÁNDOR.

Művelt családoknál legszebb ajándék a KÖNYV.

UJDONSÁGOK:

Anel: Ariane	22 50
Bársony: Az én világom	22—
Bíró: Toinette	19—
"	29—
"	kötve
Dumas: Jávai orvos	29—
Dekker: Az emberi test csodái	54—
Farrère: A kis szövetségeseik	19—
France: A föld élete	38—
"	45—
"	kötve
Gorkij: Éjjeli menedékhely	6 40
Haggard: A páviannó	4—
Marbo: Madeleine	29—
Verona: Yvelise	32—
Werner: Oltár előtt	19—

Kapható: NYITRAI és TÁRSA
könyvkereskedésében LÉVÁN.

Szállítási feltételek: Vidékre szállítás utánvétellel v. a pénz előzetes beküldése után történik. Egy könyv rendelése esetén a portóköltség 8 K. több könyv rendelésénél 5 K. 100 kor. felüli rendelésnél portót nem számítunk.

Zenemű ujdonságok: Rózsavölgyi (38—), Moravetz (36—), Bárd (40—) és Nádor féle (40—) *kardcsonyi album* már kapható NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében, Léván.

Kósa József tánciskolájában ma vasárnap délután 3—5-ig táncgyakorló óra. Tanítás napjai: hétfő, szerda és péntek. Tanítva az összes báli táncok és Páris legújabb tánc kreációi, Fox trott, Blues, Valz, Boston, Flórida, Tangó 1926. Tandíj ismételt tanítványok 60, kezdők 80 kor. egész időnyire. Holnap, hétfőtől kezdve második féltől.

Ha kevés pénzért női és férfi divatszövetet, estélyi ruhaselymet és bársonyt, mindenféle vászont és damasztúrát, valamint paplanokat és szőnyegeket akar vásárolni, úgy forduljon teljes bizalommal az olcsóságáról közismert KOHN MIKSA céghez, aki árban, minőségben és divatban vezet és négy hétig tartó n a g y *kardcsonyi occasió vásárt* rendez. Maradékoknál 30 százalékos árengedmény.

„Lábelgörbülések, hátgerincelferdülések, a sántaság különböző okai: mint izületi megbetegedések, — benuások utáni zsugorodások, veleszületett csipőficamodás, lúdtalp stb. eredményes kezelésben részesülnek *Weil Miklós dr. Testgyógyászati Intézetében*, Bratislava, Védőelőpút 51. sz. Telefon: 25—96“

Irodalmi ujdonság nagy választékban kapható: NYITRAI és TÁRSÁNÁL Léván

A közönség köréből.

Köszönet nyilvánítás.

Azt a széles körben megnyilvánult őszinte részvétel, melyet megfogalmazott jó férjem halála alkalmával irántunk tanúsítottak, úgy a magam, mint gyermekeim nevében halásan köszönöm.

Léva, 1925. december 4.

Özv. Forgács Mihályné.

Jótekonyság.

Néhai Kohl József úr, nyugalmazott vasuti alkalmazott végrendeletileg kétszáz koronát hagyományozott a tüdőbeteg gondozó intézetnek. Emlékét halás kegyelettel fogjuk megörizni.

Magát megnevezni nem akaró úrnő 20 koronát küldött a tüdőbeteg gondozó intézetnek. Isten áldja meg érte!

Egy magát megnevezni nem akaró úrnő 40 koronát küldött a tüdőbeteg gondozó intézetnek mit ezennel halásan megköszönünk.

Dr. Frommer Ignác.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1925. november hó 29-től. — december hó 6-ig

Születés

Oravec András Cződör Julianna fiú András — Tóth Károly Konec Etel fiú Károly Sándor.

Házasság.

Čikkel János Némethy Ilonka rkath.

Halálozás.

Forgács Mihály 77 éves agkori végkimerülés — Gacnik Irén 3 éves tüdőbóly — Kovács Jánosné Vlacsuha Anna 47 éves nyakmervevés (Tetanns) — Özv. János Józsefné Nyerges Anna 64 éves tüdőbóly.

Léva város munkáközv. hivatalának közleményei:

Munkát keresnek:

2 konvenció gazdasági cseléd, 1 gépész, 4 géplakatos, 4 asztalos, 7 kőműves, 4 ács, 2 szabó, 2 írodaszóly, 1 takarító.

Munkát kapnak:

2 gazdasági cseléd, nőtlen, vidékre, 2 bádogostanonc, 3 lakostanonc.

Gabonaárak:

Lévice, 1925. december hó 5-én

Buza	—	100 kgr.	190	—	191 kor.
Rozs	—	—	—	—	130
Árpa	—	—	155	—	165
Zab	—	—	—	—	155
Kukorica új	—	—	—	—	125
Bab	—	—	—	—	125
Lóheremag	—	—	1000	—	1100
Lucernamag	—	—	900	—	1000
Köles	—	—	—	—	—

Deviza- és valutaárfolyamok

Bars megyei Népbank Lévice, jelentése.

Devizák:	nov. 26-án:		dec. 4-én:	
	1 Ké	2015.—	2015.—	2079.—
Magyar kor. átutalás	1 Ké	2015.—	2079.—	—
Német-osztrák	—	2083	2079.	—
Lei	—	—	—	—
Lengyel márka	—	—	—	—

Valuták:

1 angol font	-	Ké	162.20	164 —
1 amerikai dollár	—	—	33.20	33.20
100 svájci frank	—	—	650.—	649.50
100 francia frank	—	—	128.—	127 —
100 belga frank	—	—	152.—	151.—
100 svéd kor.	—	—	904.—	905.—
100 dinár	—	—	59.—	59.—
100 lei	—	—	15.—	14.80

Árverési hirdmény.

Malá Kálnica község tanácsa közhírré teszi, hogy a község **vadászati jogát** nyílt árverésen 6 évi időtartamra 1925 dec. 19-én délelőtt 10 órakor a községi előljáró házánál Malá Kálnicán berbe adja. — A vadászterület kiterjedése 407 kat. hold. Kikiáltási ár 1000 čk. Közlelbi feltételek megtekinthetők a körjegyzői irodában.

Kelt Malá Kálnica, 1925. dec. 3.

Községi tanács.

E 35/24

2.

Výtah licitačného oznamu.

V exekučnej veci exekventa Tekov. ľudovej banky exekvovanému Vendelovi Duričat a manž. r. Katarína Maďar pozemkovníkna vrchnost nariaďia exekučnú licitáciu o vymoženie 6000 Kc poziaďavky istiny a jej príslušnosti na nemovitosti ktoré sú na území leviceho okr. súdu obsažené v poz. kn. vložke obce Rybník č. 48, 57, 71, 430, 980, 885, 836, 837, 1064.

Licitácia bude o 11 hodine dopoludňajšej dňa 28 decembra 1925 v obecnom dome v Rybníku.

Pod licitáciu spadajúce nemovitosti nemôžu sa odpredať, niže dvoch tretín výkrienej ceny.

Tí, ktorí chcú licitovať, povinni sú složiť ako odstúpné — %-ov výkrienej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobých, počitných podľa kurzu urcenoého v 42. §-e zák. LX. 1881. a to složiť osobne, pozn. kn. vrchnostou vyslanej, alebo teito odovzdať poistenku o predbežnom uložení odstúpného do súdneho depozitu. Taktiež tí istí povinni sú licitacionálne podmienky podpisat. (§§ 147, 150, 170. zák. cl. LX. 1881. § 21. zák. cl. XL. z. r. 1908.)

Ten, kto za nemovitost viacej stúbil než výkrienu cenu, jesti nikto viacej nesľubuje, povinni je podľa procenta výkrienej ceny urcené odstúpné po výšku práve takeho procenta ním stúbenej ceny hneď doplniť.

Okresný súd v Leviciach doručne a exekúciu odd. dňa 3/8 1925.

Dr. JÁN. SANDNER,
Za správnoto vyhotovenia,
vedúci kancelárie.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tőkebefektetésnek is alkalmas ház Léván eladó. Évekig javítást vagy befektetést nem igényel Bővebbet: NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében.

Beköltözhető ház, négy szoba, egyedül lakható azonnal eladó. Cim e lap kiadóhivatalában. 992

Egy vadonat új szelzen olcsó áron
eladó. Honvéd utca
1223 29. szám alatt.

Eladó Új Urbánban egy szőlő hajlókkal
és pincével együtt. Cím a kiadóba.

Középkorú gyermektelen özv. asz-
szony férjhez menne
középkorú hivatalnokhoz vagy tekintélyesebb
iparoshoz. 80,000 Kc. hozományal. Levelek
„Karácsony” jellegre e lap kiadóhivatalába
1208

Vasári szabósághoz segéd felvétetik:
WAIMANN MIHÁLY, Zseliz.

Fehérnemű himzést jutányos áron
vállalok, női ingek
8 K-tól, hetényi munkát stb. Cím a kiadóba.
1215

Hölgyek szíves figyelmébe!
Női ruhák készítését a leggyorsabbtól a
legelegénysebb kivitelben ismét vállal:
SINÁKNÉ KONTA ETUS, Zugó u. 21.

Minden pénteken élő dunai halak
kaphatók KUGLERNÉL, Bati
utca 8. Ugyanott Karácsonyra előjegyzések
elfogadtnak. 1224

Egy jó házból való leány tanulóknak fel-
vétetik: KOHN RÓZSI női fodrász
üzletében.

Egy kisebbszerű ház megvétel-
re kerestetik.
Cím a kiadóba. 1209

Disznóölést privát házaknál vállalok
AKUCS GÉZA Léva,
1225 Rakoczi tér 4

Egy teljesen jókarban levő írógép asz-
tallal együtt jutányos áron eladó.
Cím a kiadóhivatalban. 1210

Savanyított káposzta
házilag készítve 1 kgr. Kc. 1.20;
Méz — — — 1 kgr. „ 10.—
elsőrendű csemege „ 12.—
Kapható SINGER IZIDOR Levice, fűszer és
csemege üzletében.

„Ratopax“ a mérgező patkány,
egér irtószert már Léva
kapható. Vezérképviselőt Zólyom megyére:
SMOGROVICS ÁRPÁD gyógyszerháza Léva,
Főtér. Vizonteladónak eredeti gyári áron.

Ingeny kap mindenki
de nem nálunk, hanem
PICK ENDRE droguistánál, ahol a francia
állatszerekben tekintettel a franc esésére 50%-al olcsóbban vehet
az eddigi áraknál.

Raktár: Gazdasági és ipari vegyi szerekben.
Legkülönbözőbb sebkötöző szerek.
Háztartási cikkek.
Optica és fottó cikkek.
Bőr és diszmu árak.

Részvényjegyzési felhívás.

A BARSMEGYEI NÉPBANK R. T. folyó évi december hó 1-én
tartott közgyűlésének határozata értelmében alaptőkéjét felemeli.

E célból 5500 darab 200 Kc. n. é. új részvény kerül kibocsájtásra,
mely csak az 1926. január 1. napját követő időben részesül a társaság
üzleti eredményében.

Az új részvények kibocsájtási ára 250.— Kc., melyből 200.— Kc
az alaptőkéhez, 50.— Kc pedig a tartaléktőkéhez lesz csatolva.

A kibocsájtandó összes részvényekre a társaság régi részvényeseit
elővételi jog illeti meg aképen, hogy **három darab régi részvény egy
darab új részvény jegyzésére jogosít**

**A jegyzés határideje 1925. december 7-én veszi kezdetét és
tart 1925. december 28. napjáig (bezárólag).**

Az új részvények jegyzése a régi részvénynek eredetben való
felmutatása és az új részvények kibocsájtási árának egyidejű megfizetése
mellett foghat helyet és a társaság főpénztáránál, úgy fiókjai pénztáránál
és a Mercur váltóüzleti r. t.-nél Budapesten V. Fűrdő-u. 3. foganatosítható.

Az a részvényes, aki az új részvény jegyzésére szabott ezen fel-
tételek bármelyikének a kitűzött időben való teljesítését elmulasztaná,
elővételi jogát elveszti. Erre a társaság részvényeseit azzal figyelmezteti,
hogy a kibocsájtás alá kerülő összes új részvények átvétele biztosítva van.
Levice, 1925. december 1-én.

Bars megyei Népbank R. T.

GROTTE VILMOS
CZÉGNÉL
LEVICÉN,

Hurban-utca 8. sz.
(volt Deák Ferencz-utca)

a **KARÁCSONYI** vásár

dec. 1-én veszi kezdetét.

Eladásra kerülnek mélyen leszállított áron:
ősz- és téli női ruha és
kabát kelmék, bársonyok,
Crépe de Chine és
más divatselymek.

SZÖVET és **SELYEM** maradékok beszerzési
áron alul kiárussítatnak.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT
TRIEŠT BEN.

Alapított: 1838. évben. Alapítóke: 100 millió líra.

A T Y E S Z: tűz-, betörés-, üvegtörés-, harangtörés-, szállítmány-,
üzemzűnetelés-, autótörés-, géptörés-, élet-, baleset-, szavatosság-
és jégbiztosításokat a **legelőnyösebb feltételek mellett.**

Gyermekek baleset biztosítások 1 hónapos kortól 14 éves korig a
befizetett tőke visszafizetésével, orvosi kezeléssel és anélkül.

Főigynökség: LEVICE, SZEPESSY U. 22.

Lőpor és robbantószer áruda!

BAROSKA JÁNOS

MECHANIKUS és PUSKAMŰVES

LEVICE, Kálnai utca 5. szám.

Vadászfegyverek, varrógépek, kerékpárok,
gramofonok, lemezek, villany zseblámpák,
— — — — —
ellemek és vadászati cikkek — — —
bármily mennyiségben kaphatók.

Szakszerű kereskedés és javító műhely!

Levice város hatóságától.

9678—1925. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A városi rendőrlégénység és szolgazemélyzet részére

- 14 drb. téli csizmanadrág
- 14 pár téli csizma
- 14 pár téli keztü
- 1 drb. bőrmellény
- 1 drb. báránybőr sapka lesz beszerelve.

Értesitem tehát mindazon levicei iparosokat, kik ezen ruházat és lábbeli elkészítését vállalják, részletes árajánlataikat anyag és szövet-mintával mellékelve zárt borítékban folyó év december hó 10-ig adják be a városbírói hivatalba.

Levice, 1925 november 28

VI. Bartyz s. k.
h. int. biz. elnök.

HÖLGYEK!

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy PICK féle borbélyüzletből kiléptem. — Modern női hajvágásokat **KOHN RÓZSI** jóhírű szalonjában végzem.

Külön meghívásokra hához jövök.
N. é. hölgyközönség pártfogását kéri
JACHWIRT KÁROLY fodrász

A legideálisabb fertőtlenítő
szájviz a

„BOROSANTOL”

járványos betegségeknek nélkülözhetlen

Kapható: **SMOGROVICS ARPÁD** gyógyszer-tárában Levice, Föter.

Egy üveg ára 12.— Ké.

Nagy karácsonyi vásár!**VÁMOS MÓR**

üveg-, porc-, játékaru kereskedésében.

Mélyen leszállított árakon ajánlja a
legszebb karácsonyi ajándékokat,
úgy mint:

**játékszerkeket, bőrdíszműárút,
porcellán és üvegtészleteket stb.**

Köszén és diókokszt

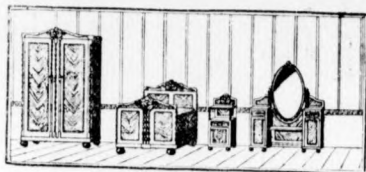
waggon- és kisebb tételekben is
házhoz szállítva
a legolcsóbb napi árban kapható.

**GARANTÁLT SZÁRAZ POR-
MENTES ÁRÚ. Pontos mázsálás**

Megrendeléseket azonnal elintézt:

BERNÁTH és FENYVESI
Telefon 26. sz. Telefon 26 sz.

Szanatórium ház.

ALAPITTATOTT: 1883.

BUTOROK
STEINER JÓZSEF
BÚTORKERESKEDÉSÉBEN

Kaszárnya mellett LEVICE Kaszárnya mellett

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát a leg-
egyszerűbbtől a legmodernebb kivitelű
bútorokban. — Kárpitos munkák meg-
rendelését, valamint javításokat elvállalok

Utlevel vizumokat legké-
sőbb 4 nap alatt megszerez

DOBROVITZKY J.

HIRLAPIRODA

Levice - Léva, Bástya utca 2.

Hirlapok részére karácsonyi
hirdetések már most felvé-
tetnek. Előfizethetők hirla-
pok, illusztrált lapok, folyó-
iratok stb. eredeti árban.

KARÁCSONYI VÁSÁR!!!**KERN TESTVÉREK**

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedése

Alapította'ott 1881. LEVICE-LÉVA. Telefon sz. 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárúk!

Friss felvágottak, svajci ementáli, trappista és egyéb csemegeajtok. Elsőrendű TEAVAJ, nyers és főtt prágai **KARÁCSONYI SONKÁK** Francia szardínia, lazac, kelettengeri göngyölt és füstölt hering, Oroszhal, pisztráng, kaviár, húskezervek, pástétomok. Citrom, narancs, MANDARIN, olasz MARONI, boszniai szilva. Datolya, SZULTÁN FÜGE, CITRONÁD, vanília, cukrozott déligyümölcsök. Csokoládé, cacao, dió, mák, akácmez, mandola, mazsola, mogoró Befőttek, gyümölcszelek, „Gloria” PÖRKÖLTKÁVÉ különlegességek JAMAICA és ANGOL RUMOK legfinomabb TEAK, TEASÜTEMÉNYEK, DESSERT — — CUKORKÁK, DISZKARTONOK és egyéb csemege különlegességek. — —

KARÁCSONYI cukorkák, függelékek, szalon cukorkák, karácsonyfa-
diszek, gyertyák, csillagszórók- és karácsonyfa villamoslámpa készletek.

— Likőrök, Cognac, Csemege- és Asztali borok L E R A K A T A. —
KARÁCSONYI KIS PEZSGÖKI

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb:

Aluminium- és nikkelt főzőedények, modern háztartási
és konyhafelszerelési cikkek nagy választékban.

Villamos vasalók, gyorsforralók, kávé és teafőző gépek, teaszűrők, húsvágó, mandola, dió és mákőrli gépek, rézmozsarok, habütők, tortaformák, kávéőrli, alpakka evőesz-
közök, konyhakések, — konyhamérlegek — VILLAMOS zseblámpák, elemek, WIKTORIN
gázlámpák, zsebkések, lombfűrészkészletek, football, fióbert, korcsolyák, rödlik- és
FENYKÉPESZETI CIKKEK — Szabályozható, folytonos kályhák, koks- és széntar-
tók, hályhaellenzők.

Tekintse meg karácsonyi kiállításunkat!!!

Karácsonyi ünnepek előtt

friss elő dunai- és balatoni HALAK.

Előjegyzéseket már most kérjük felsődni.

MEGHIVÓ.

A Lévai Takarékbank részv. társ. t. részvényeseit az
1925. évi december hó 13.-án délelőtt 10 órakor Levicén,
az intézet székházában megtartandó

rendkívüli közgyűlésre
tisztelettel meghívja

az IGAZGATÓSÁG.

T Á R G Y S O R O Z A T :

- 1.) Közgyűlési elnök és jegyző választása és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
- 2.) Az alapszabályoknak az 1924. okt. 10.-i 239 számú törvény értelmében szükségessé vált módosítása.
- 3.) 2 felügyelő bizottsági póttag választása.
- 4.) Az alapszabályok 15. §-ának alapján netán beérkező indítványok tárgyalása.

Kivonat az alapszabályok 13. §-ából. A közgyűlésen csak olyan részvényes gyakorolhatja jogait, aki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvényesek könyvében részvényesként be volt vezetve s ki ily tulajdonjogi részvényét a közgyűlés előtt legalább is egy órával az intézet pénztáránál letétmenyezte.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!!!

HOLZMANN áruházában LEVICE-LÉVA

mindenki meggyőződhet a cég karácsonyi áairól.

Óriási választék cosmanosi flanellek és barchetekben,
szövet, selyem, bársony és vászon árukban.

Legnagyobb választékban férfi kalapok, sapkák,
ingek, nyakkendők, angol harisnyák, keztyűk, kötött
mellények, sweaterek, pulloverek, soknyik. — —

— — Női kabátok és leány felöltök kiárusítatnak.

Állandó szőnyeg-, függöny- és takaró kiállítás.

ÓRA ÉS ÉKSZER.

Izléses és olcsó ajándék-
tárgyakat ékszer- és órákban
vásároljon

STEINER OSZKÁR ékszerésznel
LEVÁN, Mártonffy utca 9.

Elvállalok mindennemű óra és ékszer
tárgyak alakítását és javítását. Törött
aranyat és brilliánsot a legmagasabb
áron veszek. Ugyanott tanuló felvétetik.

Cimre ügyelni sziveskedjék!

KINO-APOLLO-MOZI

Vasárnap dec. 6-án 1/26 és 1/29 órakor

The Arab.

Főszerepben: ROMAN NOVARRO
és ALICE TERRY.

Kedden, dec. 8-án 1/26 és 1/29 órakor

A fekete tulipán.

Dumas Sándor regénye után. 7 felvonás
Főszerepben: HELGA HALL és
CARL de VOGT.

Csütörtökön, dec. 10-én 1/29 órakor

A párisi apacsleány.

Dráma 6 felvonásban.
Főszerepben: BETTY KOMSON.

Előkészületben: Czárnö, Csata, Saskarmok,
Noterdami toronyőr, Rin-Tin-Tin, Pompei
pusztulása, Messalina, Bartolomei éjszaka.

Értesítés.

Örömmel értesitem az igen tisztelt vásárló közönséget, hogy **OROSZKAI rétes liszt**
10 kg-os vászon zacskókban mint az **OROSZKAI MALOM SPEZIALITÁSA**
ismét kapható üzletemben.

Fűszer- és csemege áruk a legolcsóbb árak mellett.

Kérve szives pártfogásukat

kiváló tisztelettel

LACHKY ELEK

fűszer, bor, csemege, tea, rum, liszt és ásványvíz kereskedő LEVICE, FÖTÉR

Ha tájékozva akar lenni a legmodernebb divatoikkak felől
akkor keresse fel
GERTLER FÜLÖP divatáru üzletét, LEVÁN.

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR:

Női ruhákban, Blusok, Gyermekek és Bakfis ruhák, Jumperek,
kötött kabátok, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyárt-
mányu férfi fehérnemű, nyakkendők és nagy raktár férfi
PESCHL kalapokban. — Bébé kelengyék minden minőségben.

Szolid és pontos kiszolgálás!

